

**مبانی تنظیم برنامه ساله معاونت
فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی**

نمودار فرایند تدوین برنامه راهبردی معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی

برنامه چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴	
سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	
بیانیه ماموریت دانشگاه آزاد اسلامی	
بیانیه چشم انداز دانشگاه آزاد اسلامی در افق ۱۴۰۴	
اهداف و جهت گیری کلی دانشگاه آزاد اسلامی	
چشم انداز معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی	
اهداف کلان فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی در تدوین برنامه استراتژیک	
راهبردهای فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی در تدوین برنامه استراتژیک	
موضوعات و محورهای مورد نظر در برنامه	

مبانی تنظیم برنامه پنج ساله معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

برنامه ریزی معطوف به هدف از دیدگاه راهبردی یکی از کارآمدترین روشها در رویکردهای مدیریتی در سازمانهاست با این رویکرد امکان مواجهه و مقابله به موقع با تغییرات محیطی و بقاء در محیط های ناپایدار و شناخت مسائل و آشنایی با نقاط قوت و ضعف و استفاده بهینه از منابع ، فرصت ها و رفع تهدیدها وجود دارد. اداره کل تحقیقات و برنامه ریزی فرهنگی با این باور و با مروری بر اهداف کلان معاونت فرهنگی و نگاهی دیگر بر راهبردهای مورد نظر در حوزه فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی برنامه سال ۸۸ را با مشارکت مناطق ، واحدها و مراکز تدوین و در مرحله اجرا با پایش بهنگام ، میزان پیشرفت و همگرایی با اهداف را دنبال خواهد کرد.

الف - مبانی نظری برنامه

مبانی نظری و ارزشی در تعیین جهت گیری های کلان فرهنگی نقش مهمی دارد روح حاکم بر این مبانی بر همه اهداف ، راهبردها و برنامه های فرهنگی اثرگذار است. در دیدگاه ارزشی اسلامی ، جهان آفرینش هدفدار و مدیر آن خداوند متعال است. انسان موجودی است مختار و در تعامل عقل و وحی و با شناخت خویش و هستی به سوی حق تقرب جست و متخلق به اخلاق الهی می شود انسان تحت تعالیم انبیاء به عنوان اشرف مخلوقات به حد کمال از کرامت و عزت و امنیت نائل می شود. بستر معرفت و شناخت و تزکیه حرکت آدمی را به سوی سعادت تضمین می نماید. مبانی نظری ما در برنامه ریزی ، آموزه های قرآن کریم و سنت رسول گرامی اسلام (ص) و ائمه اطهار (ع) ، اندیشه های روشنگر و مبین اسلام ناب محمدی حضرت امام خمینی (ره) و رهنمودهای رهبر فرزانه انقلاب اسلامی است.

ب- مأموریت معاونت فرهنگی
مأموریت سازمان خط فاصل آن از سایر بخشها و بیابگر فلسفه وجودی و رسالت اصلی سازمان است و طیف وسیعی از فعالیتها و ارزشها و اولویتها و محصولات سازمان را نشان می دهد. با این بیان رسالت معاونت فرهنگی عبارت است از توسعه و گسترش فرهنگ و ارزشهای اسلامی و انقلابی و پرورش انسانهای ارزشی - متعدد و متعلق به اخلاق اسلامی ، حفظ هویت معنوی و اسلامی در محیط دانشگاه آزاد اسلامی و تقویت و افزایش کارکردهای فرهنگی با رویکرد اسلامی - ایرانی است.

ج- چشم انداز معاونت فرهنگی
چشم انداز تصویری روشن از آینده سازمان هدفمند است. تلقی واحد و صحیح همگان از چشم انداز سازمان در موفقیت و نيل به هدف بسی مهم و موثر است. چشم انداز امکان دسترسی به اهداف و امیدواری را میسر می سازد و عامل مهمی در ایجاد و انگیزش در اعضاء سازمان است ترسیم چشم انداز سازمان را در مسیر آینده پژوهی و پاسخ به سوالات آینده با رویکرد همگرایی و هم افزایی رهنمون می کند. بر این اساس :

چشم انداز معاونت فرهنگی در افق ۱۴۰۴ عبارت است از : دستگاه فرهنگی پژوهش محور ، موثر در رشد و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در محیط دانشگاه آزاد اسلامی و جامعه ایران با رویکرد دانش افزایی و ایمان افزایی ، پیشتاز در تولید نظریه و اندیشه در حوزه دین و مهندسی فرهنگی و مدیریت فرهنگی خواهد بود.

د- اهداف کلان معاونت فرهنگی

- ۱- توسعه و تعمیق مبانی عقیدتی ، معرفتی و سیاسی در محیط دانشگاه آزاد اسلامی
- ۲- ارتقاء و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در محیط دانشگاه آزاد اسلامی
- ۳- توسعه و تعمیق اندیشه های دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره)
- ۴- افزایش فعالیتهای دانش افزا و ایمان افزا
- ۵- افزایش نفوذ فرهنگ و ارزشهای اسلامی در محیط دانشگاه
- ۶- تربیت دانش آموختگان ، پژوهشگران و استادان متدین

- ۷- تقویت هویت ملی جوانان و دانشجویان متناسب با فرهنگ اسلامی ایرانی و آرمانهای انقلاب اسلامی
- ۸- تقویت ارزشهای معنوی و فضایل اخلاقی
- ۹- ترویج فرهنگ آزاد اندیشی ، خردورزی و نقادی و نقدپذیری
- ۱۰- توسعه الگوهای ایرانی - اسلامی در تحقق ارزشهای اسلامی و انقلابی
- ۱۱- مقابله با جریانات انحرافی ، خرافات و موهومات در حوزه فرهنگی
- ۱۲- ایجاد درک مشترک از چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران و طرح مهندسی فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی
- ۱۳- گسترش حمایت مادی و معنوی از ابتکارات در حوزه فرهنگ
- ۱۴- تقویت نهاد خانواده
- ۱۵- گسترش فرهنگ خودباوری ، خوداتکایی ، خلاقیت و نوآوری ، اعتماد به نفس
- ۱۶- توسعه آموزه های مهارت محور در حوزه اخلاق و رفتار و شیوه های زندگی فردی و اجتماعی
- ۱۷- تعامل در عرصه های مختلف فرهنگی با مراکز داخل و خارج دانشگاه
- ۱۸- توسعه فعالیتهای پژوهش محور
- ۱۹- ارتقاء کیفیت در فعالیتهای حوزه فرهنگی تا حد حرفه ای و استاندارد
- ۲۰- نظارت اثربخش بر فعالیتهای فرهنگی در حوزه دانشگاه
- ۲۱- تقویت و تحکیم مناسبات و کارکردهای فرهنگی با رویکرد اسلامی - ایرانی
- ۲۲- تقویت و توسعه حضور و مشارکت اندیشه وران و دانشجویان در عرصه سیاسی ، اجتماعی و فرهنگی
- ۲۳- تقویت زیرساخت های انسجام و همبستگی در محیط دانشگاه
- ۲۴- چابک سازی فرایند فعالیتهای فرهنگی با رویکرد توانمند سازی و اصلاح ساختارهای مدیریتی
- ۲۵- ارتقاء حوزه فرهنگی با تقویت جایگاه و منزلت آن و جذب منابع انسانی دانا ، متعهد ، انقلابی و خلاق
- ۲۶- شناسایی و جذب نخبگان فرهنگی و ساماندهی آنان در شکل ها و کانون های فرهنگی

هف- راهبردها و سیاستهای معاونت فرهنگی

- ۱- حرکت بر مبنای مدیریت راهبردی در حوزه فرهنگی
- ۲- محوریت قرآن و عترت و اندیشه های امام خمینی (ره) و رهنمودهای رهبر فرزانه انقلاب و تدابیر هیات امناء دانشگاه
- ۳- پرهیز از عوام زدگی و افراط و تفریط و شعار زدگی در حوزه فرهنگی
- ۴- استفاده از ظرفیتهای علمی و پژوهشی کشور
- ۵- مشارکت مناطق ، واحدها و مراکز در تدوین و اجرای راهبردها و برنامه ها
- ۶- تعامل سازنده و هم افزا با مراکز علمی و فرهنگی با هدف بهره گیری از مزئیتهای رقابتی موجود
- ۷- معطوف نمودن برنامه ها و فعالیتهای به ارتقاء کیفیت و نشاط در محیط دانشگاه
- ۸- حمایت هدفمند و نظام مند از خلاقیتها در حوزه فرهنگی دانشگاه
- ۹- استانداردسازی فعالیتهای و رعایت اصول حرفه ای در فعالیتهای فرهنگی بعنوان عامل مهم حرکت و توسعه
- ۱۰- حاکمیت فعالیتهای پژوهش محور
- ۱۱- تسهیل ساز و کارها به منظور اصلاح ، افزایش کارایی و هم افزایی فعالیتهای در مناطق
- ۱۲- اهتمام به توسعه منابع انسانی حوزه فرهنگی به عنوان عامل اصلی محقق اهداف فرهنگی
- ۱۳- مشارکت دادن استادان ، دانشجویان و کارکنان در ارزیابی نظرات و اجرای برنامه ها
- ۱۴- حاکمیت فرهنگ نقد در فعالیتهای فرهنگی
- ۱۵- آسیب شناسی و پایش مستمر فعالیتهای و برنامه ها در انطباق با اهداف
- ۱۶- اهتمام به هنر و ادب در برنامه ریزی و اجرای فعالیتهای
- ۱۷- استفاده از فن آوری های نوین در حوزه فرهنگی
- ۱۸- ایجاد رقابت در فعالیتهای فرهنگی مناطق و واحدها
- ۱۹- نگاه حرفه ای و تخصصی به فعالیتهای فرهنگی
- ۲۰- رعایت مقتضیات محیطی در انجام فعالیتهای فرهنگی
- ۲۱- نگاه جامع ، پویا و تحول آفرین به حوزه فرهنگ

و- محورها و موضوعات برنامه های سال ۸۸
برنامه ها ، فعالیت و اقدامی است در رسیدن به اهداف ، همراه با پیش بینی منابع و اعتبارات و زمان اجراء به گونه ای که قابل تحقق باشد :

- ۱- فعالیت های حوزه قرآن و عبرت
- ۲- برنامه های پژوهشی
- ۳- همایشهای فرهنگی و نقادی
- ۴- نشریات علمی و فرهنگی
- ۵- تبلیغات و اطلاع رسانی
- ۶- نشستهای علمی با رویکرد فرهنگی
- ۷- جشنواره های علمی ، فرهنگی
- ۸- کارگاه های آموزشی
- ۹- نمایشگاه های فرهنگی
- ۱۰- آموزشهای فرهنگی
- ۱۱- معرفی الگوها و نخبگان
- ۱۲- برگزاری اردوها و برنامه ریزی اوقات فراغت
- ۱۳- ۱۴ و ۱۵ خرداد ماه
- ۱۴- اجرای نظامهای مدیریت در حوزه فرهنگی ، (مدیریت نظام مشارکت ، مهارت کشف و حل مسئله و ...)
- ۱۵- تاسیس اتاق های فکر
- ۱۶- برنامه های مربوط به بزرگداشت پیروزی انقلابی اسلامی (دهه فجر)
- ۱۷- برنامه های مربوط به حوزه دفاع مقدس
- ۱۸- برنامه های ویژه اعضاء هیات علمی
- ۱۹- ارتقاء کیفیت فعالیتهای
- ۲۰- اصلاح و باز تعریف دستورالعمل ها
- ۲۱- تبادل اطلاعات و تجربیات فرهنگی مناطق و واحدها

- ۲۲- اجرای برنامه های انگیزشی برای کارکنان
- ۲۳- استفاده از ظرفیتهای علمی و فرهنگی کشور
- ۲۴- تأسیس بانک اطلاعات و آمار فرهنگی
- ۲۵- راه اندازی سیستم اتوماسیون
- ۲۶- برنامه توسعه فعالیتهای سایتهای فرهنگی
- ۲۷- تالارهای گفتگو و نقد
- ۲۸- امور خوارهران
- ۲۹- فعالیتهای علمی ، فرهنگی و ادبی
- ۳۰- مناسبتهای مذهبی ، علمی ، سیاسی و تاریخی
- ۳۱- کانون های فرهنگی
- ۳۲- مهارت های فرهنگی و آموزشی
- ۳۳- کتابخوانی
- ۳۴- اجرای مسابقات فرهنگی
- ۳۵- فعالیت ها با رویکرد ایجاد رقابت بین گروه های مختلف
- ۳۶- خدمات مشاوره ای در حوزه فرهنگی
- ۳۷- امور فرهنگی خوابگاه ها
- ۳۸- انتشار مقاله و کتاب و بروشور
- ۳۹- فعالیتهای انگیزه ساز در کار فرهنگی
- ۴۰- برنامه های نظارت و ارزشیابی
- ۴۱- فعالیتهای مربوط به نماز
- ۴۲- فعالیتهای مربوط به امر به معروف و نهی از منکر
- ۴۳- فعالیتهای مربوط به عمره دانشجویی
- ۴۴- فعالیتهای مربوط به ازدواج دانشجویی

- ۴۵- امور شوراها در حوزه فعالیتهای فرهنگی
- ۴۶- تعامل با حوزه پژوهشی دانشگاه
- ۴۷- تهیه و توزیع سبد (بسته) فرهنگی
- ۴۸- برگزاری نشست‌های فرهنگی خاص نظیر هفته کتاب ، هفته پژوهش و ...
- ۴۹- فعالیتهای فرهنگی با استفاده از فلش کارت
- ۵۰- اخذ پیشنهادهای و نظرات دانشجویان و استادان و کارکنان در فعالیتهای فرهنگی
- ۵۱- اطلاع رسانی فعالیتهای فرهنگی در یک نگاه
- ۵۲- برنامه های خاص اعضاء هیات علمی
- ۵۳- ابران شناسی و آشنایی با میراث فرهنگی
- ۵۴- تحلیل از پیشکسوتان انقلاب اسلامی و دفاع مقدس
- ۵۵- برگزاری محافل علمی ، هنری ، ادبی و تخصصی
- ۵۶- برگزاری مراسم نکوداشت فرهیختگان فرهنگی
- ۵۷- برنامه های مربوط به حرکت مسئولین و مردم به سوی اصلاح الگوی مصرف
- ۵۸- آسیب شناسی فعالیت ها و نظرسنجی از اثر بخشی اجرای برنامه ها

و من... التوفیق

اداره کل تحقیقات و برنامه ریزی فرهنگی
معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی